

**Hogy ne merüljön feledésbe!
ÖKOsan a múzeumpedagógiával!**

Luca búza 1.

December 13-án, Luca napján 2 osztályban is közösségi időt fordítottunk Lucára, a magyar néphagyományban is számontartott és a régmúltig gyakorlott "lucázás" többféle szokására. A 4. osztályosok magyar irodalom könyvében is olvashatunk a fény szentjéről, Lucáról.

Ki volt Szent Luca?

Szent Luca, azaz **Santa Lucia** az olaszországi Siracusában született a 3. században, egy gazdag családban. Különös lány volt: erős késztetést érzett arra, hogy titokban megkeresztelkedjen, és **a katakombákat látogatta, hogy ennivalót vigyen a szegényeknek.** A katakombákban sötét volt, és mivel a kezei élelemmel voltak tele, a fejére gyertyákkal megrakott koszorút tett. Fiatal lányként hozzá akarták adni egy pogány férfihoz, aki azonban beperelte, amikor megtudta, hogy a hozományát a szegényekre költötte.

Miután nemet mondott arra a bírói ítéletre, hogy áldozatot mutasson be a pogány isteneknek, **kegyetlenül megkínózták, majd megölték.** A velencei gondolatok a mai napig

éneklik a róla szóló „Santa Lucia“ című dalt. A legenda szerint még a mennyországból is a szegény gyerekeket akarja támogatni, ezért **lehetőséget kapott, hogy egyszer egy évben visszatérjen a földre, és szétossza az ajándékait.**¹

Szent Luca ünnepét, eredetileg a téli napforduló ünnepét más-másféleképpen ünneplik a népek.

A magyaroknál szokás volt a fiúk általi házról-házra járó, gazdag jövő évi terményre, egészséges, szapora állatokra vonatkozó jó-kívánság közlése, a "lucázás". A lányok különböző Luca-napi férjjósló praktikákat vetettek be, illetve a családok Luca-búzáat ültettek.

A karácsonyi ünnepkör egy kedves hagyománya a **Luca napi búzavetés**. Kissé feledésbe merült, de az utóbbi években ismét egyre többet hallani róla. Egyrészt a karácsonyfa alá tett búzából a következő évi termésre lehetett következtetni, másrészt pedig a cserépbe állított gyertya, amely átvilágított a megnőtt búzán utalt a következő évi egészségre. Minél sűrűbb volt a búza és kevésbé lehetett a búzalevelek között a gyertya fényét látni, annál erősebb és egészségesebb lesz a következő év.

Maga a búza az élő kenyeret, azaz Jézust, a búza zöldje az adventi remény beteljesülését, fénye pedig a Megváltó érkezését jelképezi.²

Mi is készítettünk Lucabúzáat a 4. b illetve az 1. c osztályosokkal.

A búza nevelő edénye újrahasznosított, elfogyasztás után az iskolai kakaó doboza lett, melybe virágfölddel ágyaztak meg a gyerekek a búzának. A magok elszórása után takaróréteg és alapos öntözés következett.

---

¹ [December 13.: Szent Luca és a fény ünnepe \(bien.hu\)](http://bien.hu)

² [Készíts Luca napi búzáat - Vital Soul](#)

Hogy az újrahasznosított edény szép díszje legyen a családi karácsonynak, egy kis ragasztó segítségével fonállal betekerték a szorgalmas gyerekek.

A Luca-búza a növénygondozás tanulásának is jó-gyakorlata: ellenőrizni kell a megfelelő fényt, meleget, nedvességet is.

Reméljük, hogy volt olyan család, aki a gyermeke ültetett Luca-búzával ékesíthette a magyar néphagyomány szerint a karácsonyi asztalát, illetve a kikelt búza állapotából karácsonykor jósolni tudott a következő évre vonatkozóan...

... és a búzafű egészséges, salátát-, egészséges italt gazdagító táplálék is.

